

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

PROTOCOL HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING

Laatste update: datum: 18-3-2015

Dit protocol omvat de volgende onderdelen:

Algemeen: Kindermishandeling binnen de organisatie

Scholing van personeel

Stappenplan signalering **huiselijk geweld**

Verwijsindex

Kindermishandeling op school

Seksueel grensoverschrijdend gedrag op school

Document sjabloon “IB-Huiselijk Geweld-kindermishandeling” voor de administratie

Voetnoot (is verwerkt in dit protocol)

Verkort stappenplan meldcode:

1. Breng signalen in kaart (concreet, met naam betrokkenen en datum)
2. Vraag advies deskundige (Veilig thuis 0800-2000 het liefst tijdens kantooruren)
3. Praat met ouder/kind/betrokkene
4. Weeg af en beslis
5. Onderneem actie

Algemeen: Kindermishandeling binnen de organisatie:

Als een personeelslid een vorm van kindermishandeling ziet of vermoedt door een collega of vrijwilliger binnen de organisatie, is het personeelslid verplicht dit te melden bij de directie. De directeur meldt het bij het bestuur. Het gaat dan om seksuele intimidaties, fysiek geweld, psychisch geweld, discriminatie of radicalisering. Als het gaat om seksuele mishandeling moet de werknemer dit in overleg met de directie direct bij het bestuur melden.

Als er sprake is van kindermishandeling, is er op dat onderdeel geen blokkade meer door het beroepsgeheim door het recht om te melden.

Het bevoegd gezag is verplicht om aangifte te doen, als er sprake is van een strafbaar feit. De ib'er wordt er zo vroeg mogelijk bij betrokken of op de hoogte gesteld en bewaart de documenten op een afgeschermd gedeelte van de server. De directeur blijft van de inhoud daarvan op de hoogte.

Scholing van personeel:

Elke onderwijsprofessional binnen de organisatie heeft scholing gevolgd bij Augeo Leert (The Next Page) (mei 2014-april 2015)

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

De leerkrachten hebben de module gedaan: Leerkrachten P(S)O: Werken met een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

De intern begeleider heeft de modules gedaan: Medewerkers met een zorgtaak in het P(S)O: Werken met een meldcode – Grensoverschrijdend gedrag door een collega – Communiceren Over Geweld

De directie heeft de module gedaan: Implementeren van een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling Onderwijs en Kinderopvang.

Nieuwe professionals zullen vergelijkbare nascholing volgen of moeten kunnen aantonen dat ze relevante kennis hebben.

Stappenplan signalering huiselijk geweld:

Stappenplan voor het handelen bij signalen of vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Stap:	Uitwerking	Administratie:
1. In kaart brengen van signalen.	<p>De leerkracht vangt meestal de eerste signalen op.</p> <p>De leerkracht neemt hierin een professionele houding aan.</p> <p>De signalen worden met de ib'er besproken. Hulpdocument hierbij kan zijn het "Licht Instrument Risicotaxatie Kindveiligheid (LIRIK)"</p> <p>De directeur wordt geïnformeerd.</p>	<p>De ib'er houdt voor deze leerling het document bij: "Stappenplan melding huiselijk geweld - kindermishandeling" aan de hand van het document: "IB-Huiselijk Geweld-kindermishandeling". Dit document en de bijbehorende notities bewaart de ib'er op de server van school [niet in ParnasSys- wel wordt een verwijzing genoteerd.]</p> <p>De ib'er deelt de input met de directie en eventueel andere betrokkenen.</p>

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

<p>2. Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis IJsselland.</p>	<p>De ib'er zal hierin een leidende rol hebben en de leerkracht zal betrokken en geïnformeerd blijven.</p> <p>De ib'er overlegt met de leerkracht welke leerkrachten informatie kunnen geven.</p> <p>De ib'er kan zo nodig (leerling blijft nog anoniem) de jeugdverpleegkundige, jeugdarts of schoolmaatschappelijk werker consulteren.</p> <p>Ook kan de ib'er bij vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling (anoniem) advies vragen bij Veilig Thuis IJsselland: www.zwolle.nl/veiligthuisijsselland of 088-422 24 44 of info@vtij.nl (zie voetnoot)*</p> <p>Veilig Thuis IJsselland gaat uit van vrijwillige medewerking van cliënten.</p> <p>Bij eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking wordt, vanwege risico's, direct doorverwezen naar het ZAT (in eerste instantie zonder ouders).</p> <p>De directeur wordt geïnformeerd.</p>	<p>Zie stap 1</p>
<p>3. Gesprek met de cliënt.</p>	<p>De cliënt (ouders) worden uitgenodigd voor een gesprek. De ib'er overlegt met de leerkracht wie de uitnodiging doet.</p> <p>Bij het gesprek zal de ib'er aanwezig zijn.</p> <p>De cliënt wordt geïnformeerd over signalering en de collegiale consultaties.</p> <p>Tijdens dit gesprek zal ook geprobeerd worden om afspraken te maken, ook over een evaluatie of terugkoppeling.</p> <p>De directeur wordt geïnformeerd.</p>	<p>Zie stap 1</p>
<p>4. Wegen van het geweld of de kindermishandeling.</p>	<p>De ib'er en de leerkracht evalueren het hulpdocument "Licht Instrument Risicotaxatie Kindveiligheid (LIRIK)".</p> <p>De directeur wordt geïnformeerd.</p>	<p>De ib'er werkt de documenten bij en bewaart de documenten.</p>

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

5. Beslissen: hulp organiseren of melden.	De ib'er neemt een besluit en stemt dit af met de leerkracht. De ib'er stemt met de directeur de verantwoordelijkheden af initieert en monitort het vervolgtraject. Mogelijke vervolgtrajecten: -Bespreking in het ZAT. -Eventueel wordt er melding gedaan bij Veilig Thuis IJsselland *. -Registreren in Verwijsindex Risicojongeren (VIR) -Verwijzing CJG.	De ib'er werkt de documenten bij en bewaart de documenten en maakt een verwijzende notitie in ParnasSys.
6. Evalueren/vervolg	Na uiterlijk drie maanden evalueren de directie en de ib'er de genomen maatregelen en handelen naar bevind van zaken.	De ib'er werkt de documenten bij en bewaart de documenten en zet een verwijzing in ParnasSys.

Verwijsindex:

Om te zorgen dat elk kind één dossier heeft, wordt er bij kindermishandeling en huiselijk geweld een melding gemaakt in de Verwijsindex.

Met de Verwijsindex koppel je de naam van diegene die hulp nodig heeft aan jouw organisatie, zodat andere organisaties, die contact met je zoeken, je makkelijk kunnen vinden.

Voor het melden aan de Verwijsindex moet er sprake zijn van een daadwerkelijke bedreiging van de gezonde en veilige ontwikkeling van de jeugdige, deze worden genoemd in:

<http://www.handreikingmelden.nl>

Bij een melding in de Verwijsindex worden de ouders vooraf op de hoogte gebracht. Dat hoeft niet als hen informeren kan resulteren in fysiek geweld tegenover het slachtoffer of personeel.

De ouders zijn in de schoolgids op de hoogte gebracht van de Verwijsindex.

Kindermishandeling op school.

Ten opzichte van kindermishandeling is elk personeelslid verplicht beschermend op te treden en zich volgens dit protocol te handelen.

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

Stap:	Uitwerking	Administratie:
1. Eerste hulp	<p>Als een volwassene/leerkracht zich fysiek of verbaal gewelddadig gedraagt t.o.v. leerlingen, of de kinderen discrimineert of pest of psychisch of fysiek grensoverschrijdend benadert, handelen, we als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Indien mogelijk ter plekke ondersteunen: bijvoorbeeld de leerkracht heeft te maken met een brutale leerling en verliest zijn/haar zelfcontrole. -Als het kind erg geschrokken is, het kind extra aandacht geven. -De volwassene/leerkracht naderhand aanspreken op wat je signaleerde en meedelen dat je het meldt bij de directie. Hierbij vraag je naar de oorzaak en geef je aan wat je grensoverschrijdend vindt. -Vragen of je wat voor de volwassenen/leerkracht kunt betekenen. -De directie informeren	<p>De directeur maakt een verslag en deelt die met de ib'er. Het komt te staan in het document:</p> <p>Stappenplan melding huiselijk geweld - kindermishandeling. En maakt een verwijzing in ParnasSys.</p>
2. Besluitvorming directie	<p>Wat doet de directie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -De directie neemt contact op met de betrokken volwassene/leerkracht. -De directie maakt een inschatting van de ernst van het incident en maakt een keuze of er wel vervolgstappen genomen worden en welke dat zullen zijn. -De ib'er wordt geïnformeerd.	Zie stap 1
3. Acties	<p>Mogelijke vervolgstappen door directie:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Gesprek met het kind. -Gesprek met de ouders van het kind. -Andere ouders per mail op de hoogte stellen. -Leerkracht een paar dagen een time-out geven: tot rust laten komen.	Zie stap 1

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

	-In het team het incident melden/bespreken.	
4. Evalueren/vervolg	Na uiterlijk drie maanden evalueren de directie en de ib'er de genomen maatregelen en handelen naar bevind van zaken.	De directeur werkt de documenten bij en maakt een verwijzing in ParnasSys.

Seksueel grensoverschrijdend gedrag op school:

We maken hierin onderscheid tussen “signalen van grensoverschrijdend gedrag” en “vermoeden van een strafbaar feit”.

Signalen van grensoverschrijdend gedrag:

Bij signalen denken we bij grensoverschrijdend gedrag in het kader van dit protocol aan discriminatie, pesten en psychisch en fysiek grensoverschrijdend gedrag. Deze onderdelen horen in dit protocol bij onderdeel 2. In het kader van dit onderdeel van dit protocol denken we echter bij grensoverschrijdend gedrag aan seksueel overschrijdend gedrag.

We letten daarbij op de volgende signalen:

Fysiek: tegen elkaar aan gaan staan/zitten, op ongepaste leeftijd op schoot nemen, zoenen, handtastelijk zijn, de weg versperren, apart nemen etc.

Verbaal: geheimpjes, schunnige opmerkingen, seksueel getinte grapjes, ongepaste opmerkingen over kleren en uiterlijk, vragen over seksuele ervaringen, bedreigingen, etc.

Non-verbaal: staren, gluren, knipogen, cadeautjes geven.

Digitaal: veel berichten sturen, seksuele opmerkingen in berichten, etc.

Signalen kunnen ook niets met grensoverschrijdend gedrag te maken hebben, daarom is een gesprek met betrokkenen belangrijk.

Stap:	Uitwerking	Administratie:
1 Eerste hulp	Wat doe je (elke personeelslid) bij signalen van grensoverschrijdend gedrag: De dader aanspreken. Melden bij directie Als het nodig is het kind opvangen.	De directeur maakt een verslag en deelt die met de ib'er. Het komt te staan in het document: Stappenplan melding huiselijk geweld-kindermishandeling.
2. Besluitvorming	Wat doet de directie: -Schat de ernst van de situatie in door in gesprek te	Zie stap 1

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

directie	gaan met de “dader”. -Als de signalen duidelijk wijzen op seksueel grensoverschrijdend gedrag gaat de directie vervolgens ook in gesprek met de ouders van het kind.	
3. Actie	Mogelijke vervolgstappen van de directie zijn: -Contact opnemen met de vertrouwensinspecteur, -Melden bij de politie, -Andere ouders informeren, -Team informeren, -Dader op non-actief zetten.	Zie stap 1
4. Evalueren/ vervolg	Na uiterlijk drie maanden evalueren de directie en de ib’er de genomen maatregelen en handelen naar bevind van zaken.	De ib’er werkt de documenten bij en bewaart de documenten

Vermoeden van een strafbaar feit.

Als er vermoeden is van een strafbaar feit geldt in het onderwijs altijd de meld- en aangifteverplichting. Denk daarbij aan ontuchtige handelingen, aanranding en verkrachting. Consequenties daarvan zijn:

- Dat als ouders met een melding hierover komen, ze ook direct weten, dat je een meld- en aangifteverplichting hebt en dus de informatie uit het gesprek moet doorgeven.
- Dat je voor de melding bij de politie de dader informeert. (Dat moet je juist timen, het kan namelijk zijn dat de politie direct in actie komt.) Als de veiligheid van het kind in het geding komt, dan niet de dader eerst informeren maar de melding direct bij de politie doen.

Voordeel: school hoeft niet de overweging te maken.

Nadeel: de melding en aangifte zijn indrukwekkende stappen en kunnen ook zonder dat de verdenking klopt verstrekkende gevolgen voor de vermoede dader hebben.

Als de signalen je directie betreffen, ga je naar het bestuur. (Naast de dader aanspreken en het kind opvangen)

Stap:	Uitwerking	Administratie:
1 Eerste hulp	Wat doen we bij een vermoeden van een strafbaar feit: De directie informeren. Als de signalen je directie betreffen, ga je naar het bestuur. (Naast de dader aanspreken ook het kind opvangen)	De directeur maakt een verslag en deelt die met de ib’er. Het komt te staan in het document: Stappenplan melding huiselijk geweld-

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

		kindermishandeling. En maakt een verwijzing in ParnasSys.
2. Besluitvorming directie	Wat doet de directie: Schat de ernst van de situatie in. Tussenvragen kunnen zijn: -Is er mogelijk sprake van een vermoeden van een strafbaar feit? (alleen dan is er meld- en aangifteverplichting) -Is er sprake van grensoverschrijdend ongewenst gedrag? -Is er sprake van ongewenst gedrag dat binnen school kan worden opgelost?"	Zie stap 1
3. Actie	Mogelijke vervolgstappen van de directie zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Niet: Vervolgstappen zijn ongegrond • Contact opnemen met de vertrouwensinspecteur • Melden bij de politie • Andere ouders informeren, • Team informeren, • Dader op non-actief zetten. • Meldt het vermoeden van een strafbaar feit bij de politie en doet eventueel aangifte.	Zie stap 1
4. Evalueren/vervolg	Na uiterlijk drie maanden evalueren de directie en de ib'er de genomen maatregelen en handelen naar bevind van zaken.	De directie werkt de documenten bij.

Document IB-huiselijk geweld-kindermishandeling te gebruiken als richtlijn voor het document Stappenplan melding huiselijk geweld-kindermishandeling.

Status van dit document: start actie afgerond

Naam leerling:	
Naam leerkracht:	
Naam ib'er / directie:	

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

Datum:	
Groep:	

Aangeven welk onderdeel ingevuld wordt:

- Thuissituatie: invullen onderdeel 1
- Kindermishandeling op school: invullen onderdeel 2
- Seksueel grensoverschrijdend gedrag: invullen onderdeel 3
- Vermoeden van een strafbaar feit: invullen onderdeel 4

Onderdeel 1: Huiselijk geweld

1. In kaart brengen van signalen.

Omschrijf hieronder de signalen, neem als bijlage op: "Licht Instrument Risicotaxatie Kindveiligheid (LIRIK)"

2. Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig thuis IJsselland.

Omschrijf hier welk en wanneer collegiale consultaties ondernomen zijn.

3. Gesprek met de cliënt.

Geef hieronder een gespreksverslag. Als er een apart verslag geschreven is, dan hieronder de conclusie en het verslag in de bijlage opnemen.

4. Wegen van het geweld of de kindermishandeling.

De motivatie wordt hier genoemd. (LIRIK wordt geëvalueerd en als bijlage toegevoegd)

5. Beslissen: hulp organiseren of melden.

Hier beslissing melden en mogelijke evaluatiemoment.

6. Evalueren/vervolg:

De intern begeleider evalueert na uiterlijk drie maanden de gevolgde procedure en initieert eventuele vervolgstappen

Onderdeel 2: Kindermishandeling op school

stap 1: Aantekening van de directeur van de melding van het incident:

stap 2: De directeur beargumenteert en omschrijft zijn inschatting:

stap 3: De directeur maakt hieronder een verslag van het gesprek met het kind, de ouders, mailcontact met de andere ouders en de eventuele reactie van het team:

1. Verslag van het gesprek met het kind:
2. Verslag van het gesprek met de ouders van het kind:
3. Omschrijving van de mail waarmee andere ouders op de hoogte gesteld zijn:
4. Relevante punten vanuit de teambespreking:

stap 4: Evalueren/vervolg:

De ib'er evalueert na uiterlijk drie maanden de gevolgde procedure en initieert eventuele

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

vervolgstappen

Onderdeel 3: Seksueel grensoverschrijdend gedrag

stap 1: Aantekening van de directeur van de melding van het incident:

stap 2: De directeur beargumenteert en omschrijft zijn inschatting:

stap 3: De directeur maakt hieronder een verslag van de vervolgstappen:

stap 4: Evalueren/vervolg:

De ib'er evalueert na uiterlijk drie maanden de gevolgde procedure en initieert eventuele vervolgstappen

Onderdeel 4: Vermoeden van een strafbaar feit

stap 1: Aantekening van de directeur van de melding van het incident:

stap 2: De directeur beargumenteert en omschrijft zijn inschatting:

stap 3: De directeur maakt hieronder een verslag van de vervolgstappen:

stap 4: Evalueren/vervolg:

De ib'er evalueert na uiterlijk drie maanden de gevolgde procedure en initieert eventuele vervolgstappen

Voetnoot (is verwerkt in bovenstaand protocol)

*Per januari 2015 is er voor de regio IJsselland een nieuw advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling: Veilig Thuis IJsselland. Het huidige Steunpunt Huiselijk Geweld (SHG) en Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK) zijn per januari 2015 komen te vervallen. Dit meldpunt is voor kinderen, volwassenen, ouders, slachtoffers, plegers van geweld en professionals die ermee te maken krijgen.

Veilig Thuis IJsselland wordt in opdracht van elf regiogemeenten uitgevoerd door “Kadera aanpak huiselijk geweld” en Bureau Jeugdzorg Overijssel (BJZO)

Meldingen kunnen gedaan worden via het landelijke nummer: 0800 2000

www.vooreenveiligthuis.nl (landelijk)

www.zwolle.nl/veiligthuisijssel (Veilig Thuis IJsselland)

of 088-422 24 44 (Veilig Thuis IJsselland)

info@vtij.nl

CBS HET ANKER

Leren doe je samen!

STAPPENPLAN MELDING HUISELIJK GEWELD - KINDERMISHANDELING

Meldcode:

1. Breng signalen in kaart (tijdpad van actie; concreet, met naam betrokkenen en datum)
2. Vraag advies deskundige (Veilig Thuis 0800-2000 het liefst tijdens kantooruren)
3. Praat met ouder/kind/betrokkene
4. Weeg af en beslis
5. Onderneem actie

Status van dit document: start actie afgerond

Naam leerling:			Groep:		
Naam leerkracht:					
Naam ib'er / directie:					

1. Signalen in kaart

Datum	Betrokkenen	inhoud

2. Advies Veilig Thuis

--

3. Gesprek leerkracht ....met....

--

4. Afwegingen/ besluiten school

--

5. Actiepunten

--